

RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/1104**af 24. juni 2016****om indførelse af et forstærket samarbejde på området for kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81, stk. 3,

under henvisning til Rådets afgørelse (EU) 2016/954 af 9. juni 2016 om bemyndigelse til at indføre et forstærket samarbejde for så vidt angår kompetence, lovvalg og anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem internationale par, som omfatter både formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber ⁽¹⁾

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen har sat sig som mål at bevare og udbygge EU som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. Med henblik på gradvis at indføre et sådant område skal Unionen vedtage foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, navnlig når de er nødvendige for det indre markeds funktion.
- (2) I henhold til artikel 81, stk. 2, litra c), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) kan sådanne foranstaltninger omfatte foranstaltninger, der har til formål at sikre forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og om retternes kompetence.
- (3) På mødet i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 tilsluttede Det Europæiske Råd sig princippet om gensidig anerkendelse af domme og andre retsafgørelser som hjørnestenen i det civilretlige samarbejde og anmodede Rådet og Kommissionen om at vedtage et program med foranstaltninger, der gennemfører dette princip.
- (4) Kommissionens og Rådets fælles program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område ⁽³⁾ blev vedtaget den 30. november 2000. Dette program omhandler foranstaltninger vedrørende en harmonisering af lovvalgsreglerne, som kan bidrage til at lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser, og omfatter udarbejdelse af et instrument vedrørende formueforhold mellem ægtefæller og de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold.
- (5) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde i Bruxelles den 4.-5. november 2004 et nyt program med titlen »Haagprogrammet: styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union« ⁽⁴⁾. I dette program opfordrede Rådet Kommissionen til at fremlægge en grønbog om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse. Det understreges endvidere i programmet, at der bør vedtages et instrument på dette område.

⁽¹⁾ EUT L 159 af 16.6.2016, s. 16.⁽²⁾ Udtalelse af 23. juni 2016 (endnu ikke offentliggjort i EUT).⁽³⁾ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1.⁽⁴⁾ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

- (6) Kommissionen vedtog den 17. juli 2006 en grønbog om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse. Grønbogen gav anledning til en bred høring om alle aspekter af de vanskeligheder, som par i Europa støder på i forbindelse med delingen af deres fællesbo, og om de retsmidler, der er til rådighed. Grønbogen behandlede ligeledes alle de spørgsmål vedrørende internationalt privatret, som par, der lever i andre former for parforhold end ægteskab, bl.a. par, der har etableret et registreret partnerskab, kommer ud for, og de specifikke problemer, de støder på.
- (7) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 10.-11. december 2009 i Bruxelles et nyt flerårigt program med titlen »Stockholmprogrammet — et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse«⁽¹⁾. I dette program fandt Det Europæiske Råd, at den gensidige anerkendelse bør udvides til områder, der endnu ikke er omfattet, men som er væsentlige for dagliglivet, f.eks. de formueretlige virkninger af pars samlivsophør, idet der tages hensyn til medlemsstaternes retssystemer, herunder grundlæggende retsprincipper (ordre public), og nationale traditioner på dette område.
- (8) I »Rapport om unionsborgerskab 2010: afskaffelse af hindringerne for unionsborgernes rettigheder«, der blev vedtaget den 27. oktober 2010, meddelte Kommissionen, at der ville blive vedtaget et forslag til retsakt, der skal fjerne hindringerne for personers frie bevægelighed, herunder de vanskeligheder, som par oplever i forbindelse med forvaltning eller deling af deres formuegoder.
- (9) Den 16. marts 2011 vedtog Kommissionen et forslag til Rådets forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller og et forslag til Rådets forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber.
- (10) Rådet konkluderede på sit møde den 3. december 2015, at der ikke kunne opnås enighed om at vedtage forslagene til forordningerne om formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, og at Unionen som helhed derfor ikke kunne nå målene med samarbejdet på dette område inden for en rimelig periode.
- (11) Fra december 2015 til februar 2016 rettede Belgien, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Østrig, Portugal, Slovenien, Finland og Sverige anmodninger til Kommissionen, hvori de meddelte, at de ønskede at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde vedrørende formueforholdet mellem internationale par, især om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller og kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, og hvori de anmodede Kommissionen om at fremsætte et forslag for Rådet herom. Cypren meddelte i en skrivelse til Kommissionen i marts 2016, at landet ønsker at tage del i etableringen af det forstærkede samarbejde, og Cypren gentog sit ønske herom under Rådets arbejde.
- (12) Den 9. juni 2016 vedtog Rådet afgørelse (EU) 2016/954 om bemyndigelse til at indføre et sådan forstærket samarbejde.
- (13) Ifølge artikel 328, stk. 1, i TEUF er et forstærket samarbejde åbent for alle medlemsstater, når det indføres, forudsat at medlemsstaterne opfylder de eventuelle betingelser for deltagelse, der er fastsat i den bemyndigende afgørelse. Det er ligeledes åbent for alle medlemsstater når som helst derefter, forudsat at medlemsstaterne foruden de nævnte betingelser efterkommer de retsakter, der allerede er vedtaget inden for rammerne heraf. Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, bør tilskynde til det størst mulige antal medlemsstaters deltagelse heri. Denne forordning bør være bindende i alle enkeltheder og gælde umiddelbart i de medlemsstater, der deltager i forstærket samarbejde for så vidt angår kompetence, lovvalg og anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem internationale par, som omfatter både formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, i medfør af afgørelse (EU) 2016/954 eller i medfør af en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 331, stk. 1, andet eller tredje afsnit, i TEUF.
- (14) I overensstemmelse med artikel 81 i TEUF bør denne forordning finde anvendelse i forbindelse med de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber med grænseoverskridende virkninger.

(1) EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.

- (15) For at opnå retssikkerhed for ugifte par, hvad angår deres formuegoder, og sikre dem en vis forudsigelighed, bør alle regler om de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber samles i én retsakt.
- (16) Den måde, som andre former for parforhold end ægteskab reguleres på i medlemsstaternes lovgivning, er forskellig fra én medlemsstat til en anden, og der bør foretages en sontring mellem par, hvis forhold er formaliseret ved registrering af deres partnerskab ved en offentlig myndighed, og de facto samboende par. Selv om nogle medlemsstater har regler for sådanne de facto samlivsforhold, bør dette ikke forveksles med registrerede partnerskaber, som har en officiel karakter, der gør det muligt at tage hensyn til deres særlige karakteristika og fastsætte regler herom i EU-lovgivningen. For at fremme et velfungerende indre marked bør hindringerne for fri bevægelighed for de personer, der har indgået et registreret partnerskab, fjernes, især de hindringer, der skaber problemer for sådanne par i forbindelse med forvaltning og deling af deres formuegoder. For at nå disse mål bør denne forordning samle bestemmelserne om kompetence, lovvalg, anerkendelse eller, hvis det er relevant, accept, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, officielt bekræftede dokumenter og retsforlig.
- (17) Denne forordning bør omfatte spørgsmål vedrørende de formueretlige virkninger af registreret partnerskaber. »Registreret partnerskab« bør kun defineres her af hensyn til denne forordning. Dette begrebs nøjagtige indhold bør fortsat være defineret i medlemsstaternes nationale lovgivning. Intet i denne forordning bør forpligte en medlemsstat, hvis lovgivning ikke har registreret partnerskab som institution, til at fastsætte bestemmelser herom i sin nationale lovgivning.
- (18) Denne forordnings anvendelsesområde bør omfatte alle civilretlige aspekter af de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, både i forbindelse med den daglige forvaltning af partnernes formuegoder og delingen af disse formuegoder, især som følge af parrets samlivsførelse eller en af partnernes død.
- (19) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på andre civilretlige områder end de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber. Af klarhedshensyn bør en række spørgsmål, der kan anses for at have tilknytning til de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, udtrykkeligt undtages fra denne forordnings anvendelsesområde.
- (20) Denne forordning bør således ikke anvendes på spørgsmål vedrørende partnernes almindelige rets- og handleevne; denne undtagelse bør imidlertid ikke omfatte en eller begge partneres specifikke beføjelser og rettigheder vedrørende formuegoder, enten indbyrdes eller hvad angår tredjemand, da disse beføjelser og rettigheder bør henhøre under forordningens anvendelsesområde.
- (21) Denne forordningen bør ikke finde anvendelse på andre præjudicielle spørgsmål som f.eks. et registreret partnerskabs eksistens, gyldighed eller anerkendelse i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning, herunder deres regler inden for international privatret.
- (22) Da underholdspligt mellem ægtefæller er reguleret af Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 ⁽¹⁾, bør den udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde, og det samme gælder spørgsmål om arv ved en partners død, eftersom de spørgsmål er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 ⁽²⁾.
- (23) Spørgsmål om retten til overdragelse eller tilpasning mellem partnere af rettigheder til alderspension eller invalidepension, uanset deres art, som er optjent under det registrerede partnerskab, og som ikke har medført pensionsindtægter under det registrerede partnerskab, bør være undtaget fra denne forordnings anvendelsesområde, idet der tages hensyn til de specifikke systemer, som findes i medlemsstaterne. Denne undtagelse bør imidlertid fortolkes indskrænkende. Denne forordning bør derfor navnlig regulere spørgsmålet om klassificering af pensionsmidler, de beløb, som allerede er blevet udbetalt til den ene partner under det registrerede partnerskab, og den eventuelle kompensation, der skal ydes i tilfælde af, at der er tegnet en pensionsordning med fælles formuegoder.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 107).

- (24) Denne forordning bør give mulighed for, at der som følge af de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber opstår eller overdrages en rettighed i fast ejendom eller løsøre i henhold til den lov, som finder anvendelse på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber. Den bør dog ikke berøre det begrænsede antal (»numerus clausus«) af tinglige rettigheder, der findes i nogle medlemsstaters nationale lovgivning. En medlemsstat bør ikke være forpligtet til at anerkende en tinglig rettighed vedrørende formuegoder, der befinder sig i den pågældende medlemsstat, hvis den pågældende tinglige rettighed er et ukendt begreb i dens lovgivning.
- (25) Med henblik på at give partnere mulighed for at nyde de rettigheder, som er opstået, eller som de har fået overdraget som følge af de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, i en anden medlemsstat, bør denne forordning imidlertid give mulighed for at tilpasse en ukendt tinglig rettighed til den rettighed, der ligger tættest herpå ifølge den anden medlemsstats lov. En sådan tilpasning bør ske under hensyntagen til de mål og interesser, som den specifikke tinglige rettighed og de dertil knyttede virkninger forfølger. Med henblik på fastlæggelse af den tilsvarende nationale rettighed, der ligger tættest på, kan myndighederne eller de kompetente personer i den stat, hvis lov finder anvendelse på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, kontaktes for yderligere oplysninger om rettighedens art og virkninger. Med dette for øje kan de eksisterende netværk inden for det retlige samarbejde på det civil- og handelsretlige område benyttes såvel som andre tilgængelige midler, der kan lette forståelsen af fremmed ret.
- (26) Tilpasningen af ukendte tinglige rettigheder, der er udtrykkeligt omhandlet i denne forordning, bør ikke udelukke andre former for tilpasning i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.
- (27) Kravene om registrering i et register af en rettighed i fast ejendom eller løsøre bør udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde. Det bør derfor være loven i den medlemsstat, hvor registret føres (for fast ejendom loven på det sted, hvor den faste ejendom befinder sig), som afgør, på hvilke retlige betingelser og hvorledes registreringen skal foretages, samt hvilke instanser, f.eks. tinglysningskontorer eller notarer, der har ansvaret for at kontrollere, at alle krav er opfyldt, og at den fremlagte eller fastlagte dokumentation er tilstrækkelig eller indeholder de nødvendige oplysninger. Myndighederne kan navnlig kontrollere, at en partners ret til et formuegode som angivet i det dokument, der ønskes registreret, er en rettighed, der er registreret som sådan i registret, eller som dokumenteres på anden måde i overensstemmelse med loven i den medlemsstat, hvor registret føres. For at undgå dobbelt udfærdigelse af dokumenter bør registreringsmyndighederne godkende dokumenter, der er udarbejdet i en anden medlemsstat af de kompetente myndigheder, og hvis videregivelse fastsættes i denne forordning. Dette bør ikke udelukke, at registreringsmyndighederne kan anmode den person, der ansøger om registrering, om at tilvejebringe sådanne yderligere oplysninger eller forelægge sådanne yderligere dokumenter, som er påkrævet i henhold til loven i den medlemsstat, hvor registret føres, f.eks. oplysninger eller dokumenter vedrørende betaling af skat. Den kompetente myndighed kan oplyse den person, der ansøger om registrering, om, hvordan de manglende oplysninger eller dokumenter kan tilvejebringes.
- (28) Retsvirkningerne af registrering af en rettighed i et register bør også udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde. Det bør derfor være lovgivningen i den medlemsstat, hvor registret føres, der afgør, hvorvidt registreringen f.eks. har deklaratorisk eller retsstiftende virkning. Hvis erhvervelsen af en rettighed i fast ejendom f.eks. kræver registrering i et register i henhold til loven i den medlemsstat, hvor registret føres, for at sikre et registers erga omnes-virkning eller for at beskytte en retlig transaktion, er det således denne medlemsstats lov, der bør afgøre tidspunktet for en sådan erhvervelse.
- (29) Denne forordning bør respektere de forskellige systemer for behandling af sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, der anvendes i medlemsstaterne. I denne forordning bør begrebet »ret« derfor fortolkes bredt, så det ikke kun omfatter domstole i ordets snævre betydning, som udfører en retslig funktion, men også f.eks. notarer i visse medlemsstater, som i bestemte sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber udøver en retslig funktion ligesom domstole, og de notarer og retslige aktører, som i visse medlemsstater udøver en retslig funktion i forbindelse med behandling af de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab ved en domstols delegation af beføjelser. Enhver ret som defineret i denne forordning bør være bundet af de kompetenceregler, der er fastsat i denne forordning. Omvendt bør begrebet »ret« ikke omfatte en medlemsstats ikkejudicielle myndigheder, der i henhold til national lov er bemyndiget til at behandle sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, f.eks. notarerne som i de fleste medlemsstater ikke udøver en retslig funktion.
- (30) Denne forordning bør give alle notarer, der har kompetence til at behandle sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i medlemsstaterne, mulighed for at udøve en sådan kompetence. Hvorvidt notarerne i en given medlemsstat er bundet af kompetencereglerne i denne forordning bør afhænge af, om de falder ind under definitionen af »ret« i denne forordning.

- (31) Akter udstedt af notarer i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i medlemsstaterne bør videregives i henhold til denne forordning. Når notarer udøver en retslig funktion, bør de være bundet af kompetencereglerne i denne forordning, og de afgørelser, som de udsteder, bør videregives efter bestemmelserne i denne forordning om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser. Når notarer ikke udøver en retslig funktion, bør de ikke være bundet af disse kompetenceregler, og de officielt bekræftede dokumenter, som de udsteder, bør videregives efter bestemmelserne i denne forordning om officielt bekræftede dokumenter.
- (32) For at afspejle den øgede mobilitet og lette en forsvarlig retspleje bør de kompetenceregler, der er fastsat i denne forordning, gøre det muligt for borgerne at få deres forskellige sammenhængende procedurer behandlet af retterne i en og samme medlemsstat. Med dette for øje bør forordningen søge at koncentrere kompetencen vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i den medlemsstat, hvis retter bliver anmodet om at behandle en partners arvesag i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 650/2012 eller en begæring om opløsning eller annullation af det registrerede partnerskab.
- (33) Denne forordning bør fastsætte, at hvis der ved en medlemsstats ret, ved hvilken sagen anlægges i henhold til forordning (EU) nr. 650/2012, verserer en sag om arven efter en partner for retten, bør den pågældende stats retter have kompetence til at træffe afgørelse om de spørgsmål vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, der opstår i forbindelse med den pågældende arvesag.
- (34) På samme måde bør sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, der opstår i forbindelse med en verserende sag ved en medlemsstats ret, der behandler en begæring om opløsning eller annullation af et registreret partnerskab, behandles af den pågældende medlemsstats retter, hvis partnerne har aftalt det.
- (35) Hvis sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber ikke er forbundet med en sag, der verserer for en medlemsstats ret om arven efter en partner eller om opløsning eller annullation af det registrerede partnerskab, bør denne forordning fastsætte en skala af tilknytningsfaktorer med henblik på at afgøre kompetencen, idet der tages udgangspunkt i parternes sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges for retten. Det sidste trin i rækken af relevante tilknytningsfaktorer bør pege på den medlemsstat, i henhold til hvis lovgivning den obligatoriske registrering af partnerskabet blev foretaget med henblik på at oprette det. Disse tilknytningsfaktorer fastsættes under hensyntagen til borgernes øgede mobilitet og for at sikre en reel tilknytningsfaktor mellem partnerne og den medlemsstat, hvor kompetencen udøves.
- (36) I betragtning af at registreret partnerskab ikke er anerkendt som institution i alle medlemsstater, kan det undtagelsesvis være nødvendigt for en ret i en medlemsstat, hvis lovgivning ikke anerkender registreret partnerskab som institution, at erklære sig inkompetent i henhold til denne forordning. I et sådant tilfælde handler retterne hurtigt, og den berørte part bør have mulighed for at anlægge sagen i en hvilken som helst anden medlemsstat, som har en tilknytningsfaktor, der giver kompetence, uanset rækkefølgen af disse grunde, der giver kompetence, samtidig med at parternes autonomi respekteres. Enhver ret, ved hvilken sagen er anlagt efter en afvisning på grund af manglende kompetence, bortset fra retterne i den medlemsstat, i henhold til hvis lov det registrerede partnerskab er etableret, som har kompetence på grundlag af en værnetingsaftale eller sagsøgtes fremmøde, kan også undtagelsesvis erklære sig inkompetent under samme forhold. Hvis ingen ret har kompetence til at behandle sagen i medfør af de øvrige bestemmelser i denne forordning, bør der indføres en subsidiær kompetenceregulering i denne forordning for at undgå enhver risiko for, at der ikke er adgang til domstolsprøvelse.
- (37) For at øge retssikkerheden, forudsigeligheden og parternes autonomi bør denne forordning under visse omstændigheder give parterne mulighed for at indgå en værnetingsaftale og foretrække retterne i den medlemsstat, hvis lov finder anvendelse eller retterne i den medlemsstat, i henhold til hvis lovgivning det registrerede partnerskab er etableret.
- (38) Denne forordning bør ikke hindre parterne i at afgøre sagen udenretsligt ved forlig, f.eks. for en notar, i en medlemsstat efter eget valg, såfremt dette er muligt i henhold til denne medlemsstats lov. Dette bør være tilfældet, selv om den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, ikke er denne medlemsstats lov.
- (39) For at sikre, at retterne i alle medlemsstater kan udøve kompetence på samme grundlag for så vidt angår de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, bør denne forordning på udtømmende vis fastlægge, på hvilket grundlag en sådan subsidiær kompetence kan udøves.

- (40) Navnlig med henblik på at afhjælpe situationer, hvor der ikke er adgang til domstolsprøvelse, bør der i denne forordning åbnes mulighed for et forum necessitatis, således at retten i en medlemsstat i undtagelsestilfælde kan træffe afgørelse om de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, der er nært knyttet til et tredjeland. Et sådant undtagelsestilfælde kan anses for at foreligge, når det viser sig umuligt at føre en sag i det pågældende tredjeland, f.eks. på grund af borgerkrig, eller når en af partnerne ikke med rimelighed kan forventes at anlægge eller føre en sag i dette land. Kompetence baseret på forum necessitatis bør imidlertid kun udøves, hvis sagen har tilstrækkelig tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.
- (41) Af hensyn til en harmonisk retspleje bør det undgås, at der træffes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater. Med dette for øje bør der i denne forordning fastsættes almindelige retsplejeregler, der svarer til dem, der findes i andre EU-instrumenter på området for civilretligt samarbejde. En sådan retsplejeregulering er reglen om litispændens, som vil finde anvendelse, hvis den samme sag vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber indbringes for forskellige retter i forskellige medlemsstater. Reglen vil i givet fald fastlægge, hvilken ret der skal behandle sagen.
- (42) For at borgerne med fuld retssikkerhed kan nyde godt af de fordele, som det indre marked indebærer, bør denne forordning give partnere mulighed for på forhånd at vide, hvilken lov der vil finde anvendelse på de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab. Der bør derfor indføres harmoniserede lovvalgsregler for at undgå modstridende resultater. Hovedreglen bør sikre, at de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab behandles efter en lov, der kan forudsiges, og som partnerskabet er nært knyttet til. Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå opdeling bør den lov, som anvendes, regulere de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab som helhed, dvs. alle de formueretlige virkninger, som er omfattet af det registrerede partnerskab, uanset formuegodernes art, og uanset om de befinder sig i en anden medlemsstat eller i et tredjeland.
- (43) Den lov, der fastsættes i henhold til denne forordning, bør finde anvendelse, selv om det ikke er en medlemsstats lov.
- (44) Af hensyn til partnernes forvaltning af deres formuegoder bør denne forordning give dem mulighed for at vælge, hvilken lov der skal finde anvendelse på de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab, uanset hvilke formuegoder der er tale om, og hvor de er beliggende, blandt de love, som partnerne har tæt tilknytning til f.eks. som følge af deres sædvanlige opholdssted eller statsborgerskab. For at undgå, at lovvalget mister enhver virkning, og at partnerne derved efterlades i et retligt tomrum, bør et sådant lovvalg imidlertid begrænses til en lov, som knytter formueretlige virkninger til registrerede partnerskaber. Dette valg kan foretages når som helst, inden registreringen af partnerskabet, i forbindelse med registreringen af partnerskabet eller i løbet af det registrerede partnerskab.
- (45) For at skabe retssikkerhed i retsforhold og forhindre, at der foretages ændringer i valget af den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, uden at partnerne informeres, bør lovvalget for de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab ikke ændres, uden at partnerne udtrykkeligt har anmodet herom. En sådan ændring foranlediget af partnerne kan ikke få tilbagevirkende kraft, medmindre de udtrykkeligt kræver det. Under alle omstændigheder må det ikke krænke tredjemands rettigheder.
- (46) Der bør fastsættes bestemmelser om den materielle og formelle gyldighed af en aftale om lovvalg, så det bliver lettere for partnerne at træffe et oplyst valg, og deres samtykke respekteres for at sikre retssikkerheden og bedre adgang til domstolsprøvelse. For så vidt angår den formelle gyldighed bør der indføres visse garantier for at sikre, at partnere er klar over konsekvenserne af deres valg. Aftalen om lovvalg bør i det mindste foreligge skriftligt og være dateret og underskrevet af begge parter. Hvis loven i den medlemsstat, hvor de to partnere har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, fastsætter yderligere formelle regler, bør disse imidlertid overholdes. Sådanne yderligere formelle regler kan f.eks. forekomme i en medlemsstat, hvor aftalen indgår i en aftale om formueforholdet i et partnerskab. Hvis partnerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har deres sædvanlige opholdssted i forskellige medlemsstater, hvor der gælder forskellige formelle regler, bør det være tilstrækkeligt, at de formelle regler i en af disse stater er opfyldt. Hvis kun en af partnerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, der fastsætter yderligere formelle regler, bør disse regler opfyldes.
- (47) En aftale om formueforholdet i et partnerskab er en form for disposition med hensyn til partnernes formuegoder, hvis antagelighed og anerkendelse varierer i medlemsstaterne. For at gøre det lettere at få rettigheder vedrørende formueforholdet, der er erhvervet som følge af en aftale om formueforholdet i et partnerskab, anerkendt i medlemsstaterne, bør der fastsættes bestemmelser om den formelle gyldighed af en aftale om formueforholdet i et partnerskab. Aftalen bør i det mindste foreligge skriftligt og være dateret og underskrevet af begge parter. Aftalen

bør dog også opfylde yderligere formelle gyldighedskrav i den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, som fastsat i denne forordning og i loven i den medlemsstat, hvor partnerne har deres sædvanlige opholdssted. Denne forordning bør også fastsætte, hvilken lov der skal finde anvendelse på den materielle gyldighed af en sådan aftale.

- (48) Hvis der ikke er indgået nogen aftale om lovvalg, bør denne forordning for at forene forudsigelighed og retssikkerhed med hensyn til parrets faktiske liv fastsætte, at loven i den stat, i henhold til hvis lovgivning den obligatoriske registrering af partnerskabet er foretaget med henblik på at etablere det, finder anvendelse på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab.
- (49) Når statsborgerskab i denne forordning omtales som tilknytningsfaktor, er spørgsmålet om, hvordan en person med flere statsborgerskaber behandles, et præjudicielt spørgsmål, som falder uden for denne forordnings anvendelsesområde og bør overlades til national lovgivning, herunder, hvis det er relevant, internationale konventioner, i fuld overensstemmelse med Unionens almindelige principper. Dette bør ikke have nogen indflydelse på gyldigheden af et lovvalg, der er foretaget i overensstemmelse med denne forordning.
- (50) Med hensyn til fastlæggelse af den lov, der i tilfælde af manglende lovvalg og aftale om formueforholdet i et partnerskab skal finde anvendelse på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, bør den judicielle myndighed i en medlemsstat efter anmodning fra en af partnerne i undtagelsestilfælde — hvis partnerne er flyttet til den stat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, for en længere periode — være i stand til at nå frem til den konklusion, at loven i denne stat kan finde anvendelse, hvis partnerne har påberåbt sig den. Under alle omstændigheder må det ikke krænke tredjemands rettigheder.
- (51) Den lov, som skal anvendes på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, bør regulere sådanne retsvirkninger fra klassificeringen af en af partnernes eller begge partnernes formuegoder i forskellige kategorier under det registrerede partnerskab og efter dets opløsning til delingen af formuegoderne. Den bør omfatte virkningerne af de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab i et retsforhold mellem en partner og tredjemand. Den lov, som finder anvendelse på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, kan imidlertid kun gøres gældende af en partner over for tredjemand for at regulere sådanne virkninger, når retsforholdet mellem partneren og tredjemand opstod på et tidspunkt, hvor tredjemand havde eller burde have haft kendskab til denne lov.
- (52) Almene hensyn, f.eks. beskyttelsen af en medlemsstats politiske, sociale og økonomiske struktur, bør berettige, at retterne og andre kompetente myndigheder i medlemsstaterne i undtagelsestilfælde får mulighed for at anvende undtagelser på grundlag af overordnede præceptive bestemmelser. Begrebet »overordnede præceptive bestemmelser« bør følgelig omfatte absolut nødvendige regler, f.eks. regler om beskyttelse af familiens bolig. Denne undtagelse fra den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, fordrer imidlertid fortolkes indskrænkende, hvis den skal være forenelig med forordningens overordnede mål.
- (53) Almene hensyn bør i ekstraordinære tilfælde også give medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder, der behandler sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, mulighed for at undlade at anvende visse bestemmelser i fremmed ret, når det i en konkret sag ville være klart uforeneligt med grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den pågældende medlemsstat at anvende disse bestemmelser. Retterne og andre kompetente myndigheder bør imidlertid ikke kunne anvende denne ordre public-undtagelse for at undlade at anvende loven i en anden stat eller afvise at anerkende — eller i givet fald acceptere — eller fuldbyrde en retsafgørelse, et officielt bekræftet dokument eller et retsforlig fra en anden medlemsstat, når en sådan undladelse ville stride mod Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (»chartret«), særlig artikel 21 om princippet om ikkeforskelsbehandling.
- (54) Da der i nogle stater findes flere retssystemer eller regelsæt angående de spørgsmål, som er reguleret af denne forordning, bør der fastsættes en bestemmelse, der regulerer, i hvilket omfang denne forordning finder anvendelse i de forskellige territoriale enheder i disse stater.
- (55) I lyset af denne forordnings overordnede mål, nemlig gensidig anerkendelse af retsafgørelser truffet i medlemsstaterne i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, bør denne forordning fastsætte bestemmelser om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, der svarer til bestemmelser i andre EU-instrumenter på området for civilretligt samarbejde.

- (56) For at tage hensyn til de forskellige systemer for behandling af sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i medlemsstaterne bør denne forordning sikre accept og eksigibilitet i alle medlemsstater af officielt bekræftede dokumenter i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber.
- (57) Officielt bekræftede dokumenter bør have samme beviskraft i en anden medlemsstat, som de har i domsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger. Fastlæggelse af beviskraft for et bestemt officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat eller af de mest sammenlignelige virkninger bør ske under henvisning til arten og omfanget af det officielt bekræftede dokumentets beviskraft i domsstaten. Det vil derfor afhænge af domsstatens lov, hvilken beviskraft et givet officielt bekræftet dokument har i en anden medlemsstat.
- (58) »Ægtheden« af et officielt bekræftet dokument bør være et selvstændigt begreb, der bør omfatte forhold som dokumentets autenticitet, formelle krav til dokumentet, beføjelser for den myndighed, der har udfærdiget dokumentet, og den procedure, hvorefter dokumentet er udfærdiget. Det bør også omfatte de faktuelle forhold, som den berørte myndighed registrerer i det officielt bekræftede dokument, f.eks. at de angivne parter har givet møde for myndigheden på den angivne dato, og at de har afgivet de anførte erklæringer. En part, som ønsker at anfægte ægtheden af et officielt bekræftet dokument, bør gøre det for den kompetente ret i den medlemsstat, der har udfærdiget det officielt bekræftede dokument, i henhold til loven i samme medlemsstat.
- (59) Begrebet »retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument« bør fortolkes som en henvisning til det materielle indhold, der er registreret i det officielt bekræftede dokument. En part, som ønsker at anfægte retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, bør gøre det for de retter, som har kompetence i henhold til denne forordning, og som bør træffe afgørelse om anfægtelsen i henhold til den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab.
- (60) Hvis et spørgsmål vedrørende retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, rejses som et bispørgsmål i en retssag ved en ret i en medlemsstat, bør denne ret have kompetence til at afgøre spørgsmålet.
- (61) Et officielt bekræftet dokument, der anfægtes, bør ikke have beviskraft i en anden medlemsstat end domsstaten, så længe anfægtelsen verserer. Hvis anfægtelsen kun vedrører et specifikt spørgsmål angående retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, bør det anfægtede officielle bekræftede dokument ikke have beviskraft i en anden medlemsstat end i domsstaten for så vidt angår det anfægtede spørgsmål, så længe anfægtelsen verserer. Et officielt bekræftet dokument, der som følge af en anfægtelse er blevet erklæret ugyldigt, bør ikke længere have nogen beviskraft.
- (62) En myndighed, som i forbindelse med anvendelsen af denne forordning forelægges to uforenelige officielt bekræftede dokumenter, bør under hensyntagen til omstændighederne ved den specifikke sag tage stilling til, hvilket af de officielt bekræftede dokumenter der i givet fald skal have forrang. Hvis det på baggrund af omstændighederne ikke er klart, hvilket af de officielt bekræftede dokumenter der i givet fald skal have forrang, bør spørgsmålet afgøres af de retter, der er kompetente i henhold til denne forordning, eller, hvis spørgsmålet rejses som et bispørgsmål i en retssag, den ret, ved hvilken sagen er anlagt. I tilfælde af uforenelighed mellem et officielt bekræftet dokument og en retsafgørelse bør der tages hensyn til grundene til ikke at anerkende en retsafgørelse i henhold til denne forordning.
- (63) Anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse om de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i henhold til denne forordning bør på ingen måde indebære en anerkendelse af det registrerede partnerskab, der har givet anledning til retsafgørelsen.
- (64) Forholdet mellem denne forordning og de bilaterale eller multilaterale konventioner om de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, som medlemsstaterne er parter i, bør præciseres.
- (65) For at lette anvendelsen af denne forordning bør der indføres en forpligtelse for medlemsstaterne til at meddele visse oplysninger om deres lovgivning og procedurer vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber inden for rammerne af det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF⁽¹⁾. For at alle oplysninger, der er relevante for den praktiske

(¹) Rådets beslutning 2001/470/EF af 28. maj 2001 om oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område (EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25).

anvendelse af denne forordning, kan blive offentliggjort rettidigt i *Den Europæiske Unions Tidende*, bør medlemsstaterne også give meddelelse til Kommissionen herom, før denne forordning finder anvendelse.

- (66) Ligeledes for at lette anvendelsen af denne forordning og for at muliggøre brugen af moderne kommunikationsteknologi bør der benyttes standardformularer til de attester, der skal fremlægges i forbindelse med en anmodning om, at en retsafgørelse, et officielt bekræftet dokument eller et retsforlig erklæres for eksigibelt.
- (67) Ved beregningen af de frister og tidsrum, der er fastsat i nærværende forordning, bør Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 ⁽¹⁾ finde anvendelse.
- (68) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår udarbejdelse og senere ændring af attester og formularer vedrørende en afgørelse om retsafgørelses, retsforligs og officielt bekræftede dokumenters eksigibilitet. Sådanne beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽²⁾.
- (69) Rådgivningsproceduren bør anvendes til vedtagelse af gennemførelsesretsakter vedrørende udarbejdelse og senere ændring af de attester og formularer, der er omhandlet i denne forordning.
- (70) Målene for denne forordning, nemlig fri bevægelighed for personer i Unionen, mulighed for, at registrerede partnere kan tilrettelægge deres formueretlige forhold over for hinanden og over for tredjemand, mens parforholdet varer og i forbindelse med bodeling eller dødsboskifte, samt at sikre større forudsigelighed og retssikkerhed, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af denne forordnings omfang og virkninger bedre gennemføres på EU-plan, hvor det er hensigtsmæssigt gennem et øget samarbejde mellem medlemsstaterne. Unionen har derfor beføjelse til at handle i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (71) Denne forordning respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der er anerkendt i chartret, navnlig artikel 7, 9, 17, 21 og 47 om henholdsvis respekt for privatliv og familieliv, retten til at stifte familie i overensstemmelse med de nationale love, ejendomsretten, princippet om ikkeforskelsbehandling og retten til adgang til effektive retsmidler og til en retfærdig rettergang. Denne forordning bør anvendes af medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder i overensstemmelse med disse rettigheder og principper —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber.

Den finder ikke anvendelse på spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender.

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
 - a) partnernes rets- og handleevne
 - b) det registrerede partnerskabs eksistens, gyldighed eller anerkendelse

⁽¹⁾ Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971 om fastsættelse af regler om tidsfrister, datoer og tidspunkter (EFT L 124 af 8.6.1971, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- c) underholdspligt
- d) arv ved en partners død
- e) social sikring
- f) retten til overdragelse eller tilpasning mellem partnere i tilfælde af opløsning eller annullation af det registrerede partnerskab af rettigheder til alderspension eller invalidepension, som er optjent under det registrerede partnerskab, og som ikke har medført pensionsindtægter under det registrerede partnerskab
- g) arten af tinglige rettigheder over et formuegode og
- h) enhver registrering i et register af rettigheder i fast ejendom eller løsøre, herunder de lovmæssige krav til en sådan registrering, samt virkningerne af registrering eller manglende registrering af sådanne rettigheder i et register.

Artikel 2

Kompetence til at behandle sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i medlemsstaterne

Denne forordning berører ikke medlemsstaternes myndigheders kompetence til at behandle spørgsmål vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber.

Artikel 3

Definitioner

1. I denne forordning forstås ved:
 - a) »registreret partnerskab«: reguleret samlivsform mellem to personer, som er fastsat ved lov, hvis registrering er obligatorisk i henhold til denne lov, og som opfylder de juridiske formaliteter, der kræves i henhold til denne lov for dets etablering
 - b) »formueretlige virkninger af et registreret partnerskab«: et sæt regler om de formueretlige forbindelser mellem partnerne indbyrdes og i deres forbindelser med tredjemand som følge af det retsforhold, som etableringen af det registrerede partnerskab eller dets opløsning skaber
 - c) »aftale om formueforholdet mellem partnere«: aftale mellem partnere eller kommende partnere om de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab
 - d) »officielt bekræftet dokument«: et dokument vedrørende de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, der er formelt udstedt eller registreret som et officielt bekræftet dokument i en medlemsstat, hvor den officielle bekræftelse
 - i) vedrører det officielt bekræftede dokumentets underskrift og indhold og
 - ii) er foretaget af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil af domsstaten
 - e) »retsafgørelse«: enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat vedrørende de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, uanset hvordan den betegnes, herunder en afgørelse om fastsættelse af sagsomkostninger, som træffes af en embedsmand ved retten
 - f) »retsførlig«: et forlig vedrørende de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, der er godkendt af en ret eller indgået for en ret under en retssag
 - g) »domsstat«: den medlemsstat, hvori retsafgørelsen er truffet, det officielt bekræftede dokument er oprettet eller retsførliget er godkendt eller indgået
 - h) »fuldbyrdesmedlemsstat«: den medlemsstat, der anmodes om at anerkende og/eller fuldbyrde retsafgørelsen, det officielt bekræftede dokument eller retsførliget.

2. I denne forordning forstås ved »ret«: enhver judiciel myndighed og alle andre myndigheder og juridiske aktører med kompetence i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, som udøver en retslig funktion eller handler i henhold til en judiciel myndigheds delegation af beføjelser eller handler under en judiciel myndigheds kontrol, såfremt sådanne andre myndigheder eller juridiske aktører er garanter for upartiskhed og parternes ret til at blive hørt, og såfremt deres retsafgørelser i henhold til loven i den medlemsstat, hvor de har deres virke,

- a) kan gøres til genstand for anke eller fornyet prøvelse ved en judiciel myndighed, og
- b) har tilsvarende retskraft og retsvirkning som en retsafgørelse truffet af en judiciel myndighed i samme sag.

Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om de andre myndigheder og juridiske aktører, der er omhandlet i første afsnit, i overensstemmelse med artikel 64.

KAPITEL II

KOMPETENCE

Artikel 4

Kompetence ved en partners død

Hvis der ved en ret i en medlemsstat anlægges en sag om arven efter en registreret partner i henhold til forordning (EU) nr. 650/2012, har retterne i den pågældende stat kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab i forbindelse med denne arvesag.

Artikel 5

Kompetence i forbindelse med opløsning eller annullation af et registreret partnerskab

1. Hvis en ret i en medlemsstat skal træffe afgørelse om opløsning eller annullation af et registreret partnerskab, har retterne i den pågældende stat kompetence til at træffe afgørelse om de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab i forbindelse med denne opløsning eller annullation, hvis partnerne har aftalt det.
2. Hvis den aftale, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, indgås, inden en sag vedrørende de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab anlægges ved retten, skal aftalen være i overensstemmelse med artikel 7.

Artikel 6

Kompetence i andre tilfælde

Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 4 eller 5 eller i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i disse artikler, er følgende retter i medlemsstaterne kompetente til at træffe afgørelse om de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab:

- a) de retter, på hvis område partnerne har deres sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- b) de retter, på hvis område partnerne senest havde deres sædvanlige opholdssted, for så vidt en af dem stadig er bosat dér på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- c) de retter, på hvis område sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- d) retterne i den medlemsstat, hvor begge partnere er statsborgere på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- e) de retter, i henhold til hvis lov det registrerede partnerskab er etableret.

*Artikel 7***Valg af værneting**

1. I de tilfælde, der er omfattet af artikel 6, kan parterne aftale, at retterne i den medlemsstat, hvis lov finder anvendelse i henhold til artikel 22 eller artikel 26, stk. 1, eller retterne i den medlemsstat, i henhold til hvis lov det registrerede partnerskab er etableret, har enekompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab.
2. Aftalen omhandlet i stk. 1 udformes skriftligt og dateres og underskrives af parterne. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen.

*Artikel 8***Kompetence baseret på sagsøgtets fremmøde**

1. For så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede har kompetence i henhold til andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når loven i dens medlemsstat finder anvendelse i henhold til artikel 22 eller artikel 26, stk. 1, og når sagsøgte giver møde for den. Denne regel gælder ikke, såfremt sagsøgte giver møde for at bestride rettens kompetence, eller i de tilfælde, der er omfattet af artikel 4.
2. Retten skal, inden den fastslår, at den har kompetence i henhold til stk. 1, sikre sig, at sagsøgte er orienteret om sin ret til at bestride rettens kompetence og om virkningerne af at give møde eller af ikke at give møde.

*Artikel 9***Alternativ kompetence**

1. Hvis en ret i en medlemsstat, der har kompetence i henhold til artikel 4, artikel 5 eller artikel 6, litra a), b), c) eller d), finder, at dens lovgivning ikke anerkender registreret partnerskab som institution, kan den erklære sig inkompetent. Hvis retten beslutter at erklære sig inkompetent, skal den gøre dette hurtigst muligt.
2. Hvis en ret som omhandlet i denne artikels stk. 1 erklærer sig inkompetent, og hvis parterne i overensstemmelse med artikel 7 aftaler at tillægge retterne i en anden medlemsstat kompetence, har retterne i denne medlemsstat kompetence til at træffe afgørelse om de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab.

I andre tilfælde har retterne i en anden medlemsstat i henhold til artikel 6 eller 8 kompetence til at træffe afgørelse om de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab.

3. Denne artikel finder ikke anvendelse, når parterne har opnået opløsning eller annullation af et registreret partnerskab, der kan anerkendes i den medlemsstat, hvor retten er beliggende.

*Artikel 10***Subsidiær kompetence**

Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 4, 5, 6, 7 og 8, eller hvis alle retter i henhold til artikel 9 har erklæret sig inkompetente, og ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 6, litra e), artikel 7 eller 8, er retterne i en medlemsstat kompetente, hvis fast ejendom tilhørende en eller begge partnere er beliggende på medlemsstatens område; i så fald har retten kun kompetence til at træffe afgørelse om denne faste ejendom.

*Artikel 11***Forum necessitatis**

Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 4, 5, 6, 7, 8 eller 10, eller hvis alle de kompetente retter i henhold til artikel 9 har erklæret sig inkompetente, og ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 6, litra e), eller artikel 7, 8 eller 10, kan en medlemsstats retter undtagelsesvis træffe afgørelse i en sag om de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, hvis sagen ikke med rimelighed kan anlægges eller føres eller vil være umulig at føre i et tredjeland, hvortil sagen har tæt tilknytning.

Sagen skal have en tilstrækkelig tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.

*Artikel 12***Modkrav**

Den ret, ved hvilken en sag verserer i henhold til artikel 4, 5, 6, 7, 8, 10 eller 11, har også kompetence til at behandle et modkrav, hvis dette falder ind under denne forordnings anvendelsesområde.

*Artikel 13***Begrænsning af sager**

1. Når boet efter afdøde, hvis arv falder ind under forordning (EU) nr. 650/2012, omfatter formuegoder, der befinder sig i et tredjeland, kan den ret, som skal træffe afgørelse om de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, efter anmodning fra en af parterne beslutte ikke at træffe afgørelse om et eller flere af disse formuegoder, hvis det kan forventes, at rettens afgørelse om disse formuegoder ikke vil blive anerkendt og i givet fald ikke vil blive erklæret for eksigibel i det pågældende tredjeland.
2. Stk. 1 berører ikke parternes ret til at begrænse omfanget af sagen i henhold til loven i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.

*Artikel 14***En sags anlæggelse ved retten**

I dette kapitel anses en sag for anlagt ved en ret:

- a) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument er indleveret til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte
- b) hvis dokumentet skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor det modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten, eller
- c) hvis retten indleder sagen af egen drift, på det tidspunkt, hvor retten træffer afgørelse om at indlede sagen, eller, når en sådan afgørelse ikke er påkrævet, på det tidspunkt, hvor sagen registreres af retten.

*Artikel 15***Prøvelse af kompetencen**

Hvis der ved en ret i en medlemsstat anlægges en sag om de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, som den pågældende ret ikke har kompetence til at påkende i henhold til denne forordning, erklærer retten sig af egen drift inkompetent.

Artikel 16

Prøvelse af sagens antagelse til påkendelse

1. Hvis en sagsøgt, der har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end den medlemsstat, hvor sagen er anlagt, ikke giver møde, udsætter den i henhold til denne forordning kompetente ret sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle fornødne foranstaltninger har været truffet med henblik herpå.
2. Artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 ⁽¹⁾ anvendes i stedet for stk. 1 i nærværende artikel, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes fra én medlemsstat til en anden i henhold til nævnte forordning.
3. Hvis forordning (EF) nr. 1393/2007 ikke finder anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes til udlandet i henhold til nævnte konvention.

Artikel 17

Litispændens

1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, af egen drift sagen, indtil den første rets kompetence er fastslået.
2. I det tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, og på begæring af den ret, tvisten er indbragt for, underretter enhver anden ret, tvisten er indbragt for, uden ophold den førstnævnte ret om datoen for, hvornår tvisten blev indbragt for denne.
3. Når det er fastslået, at den ret, hvor sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 18

Indbyrdes sammenhængende krav

1. Såfremt sager vedrørende indbyrdes sammenhængende krav verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.
2. Når de sager, der er omhandlet i stk. 1, verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter begæring fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at behandle de pågældende krav, og dens lov tillader forening af kravene.
3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige retsafgørelser som følge af, at kravene påkendes hver for sig.

Artikel 19

Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler

Der kan indgives anmodning til en medlemsstats retter om anvendelse af foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i henhold til den pågældende medlemsstats lov, selv om retterne i en anden medlemsstat i henhold til denne forordning er kompetent til at påkende sagens realitet.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT L 324 af 10.12.2007, s. 79).

KAPITEL III

LOVVALG

Artikel 20

Universel anvendelse

Den lov, som skal finde anvendelse i henhold til denne forordning, finder anvendelse, uanset om det er loven i en medlemsstat eller ikke.

Artikel 21

Kun én lov finder anvendelse

Den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, finder anvendelse på alle de formuegoder, der berøres af disse virkninger, uanset hvor disse formuegoder befinder sig.

Artikel 22

Valg af den lov, der skal anvendes

1. Partnere eller kommende partnere kan aftale, hvilken lov der skal anvendes på de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab, eller ændre deres valg, forudsat at denne lov knytter formueretlige virkninger til partnerskabet som institution, og forudsat at loven er en af følgende:
 - a) loven i den stat, hvor partnerne eller de kommende partnere, eller en af dem, har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, eller
 - b) loven i en stat, hvor en af partnerne eller en af de kommende partnere er statsborger på tidspunktet for aftalens indgåelse, eller
 - c) loven i den stat, i henhold til hvis lov det registrerede partnerskab er etableret.
2. Medmindre partnerne har aftalt andet, vil en ændring af valget af den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab, som foretages under partnerskabet, kun have fremadrettet virkning.
3. Enhver ændring med tilbagevirkende kraft af den lov, der skal anvendes i henhold til stk. 2, må ikke forringe tredjemands rettigheder i henhold til den pågældende lov.

Artikel 23

Formel gyldighed af aftalen om valget af den lov, der skal anvendes

1. Den i artikel 22 nævnte aftale indgås skriftligt, dateres og underskrives af begge partnere. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen.
2. Hvis loven i den medlemsstat, hvor begge partnere har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, indeholder yderligere formkrav for aftaler om formueforholdet mellem partnere, finder disse krav anvendelse.
3. Hvis partnerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har deres sædvanlige opholdssted i forskellige medlemsstater, og loven i disse stater indeholder forskellige formkrav for aftaler om formueforholdet mellem partnere, er aftalen gyldig med hensyn til form, hvis den opfylder betingelserne i loven i en af disse stater.
4. Hvis kun en af partnerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, og der i denne stat gælder yderligere formkrav for aftaler om formueforholdet mellem partnere, finder disse krav anvendelse.

*Artikel 24***Samtykke og materiel gyldighed**

1. Spørgsmål om eksistensen og gyldigheden af en aftale om lovvalg eller en bestemmelse herom er underlagt den lov, der ville finde anvendelse i henhold til artikel 22, hvis aftalen eller bestemmelsen var gyldig.
2. En partner kan dog for at godtgøre, at han eller hun ikke har samtykket i aftalen eller bestemmelsen, påberåbe sig loven i det land, hvor han eller hun har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen indbringes for en ret, såfremt det af omstændighederne fremgår, at det ikke ville være rimeligt at bestemme virkningen af hans eller hendes adfærd efter den i stk. 1 angivne lov.

*Artikel 25***Formel gyldighed af en aftale om formueforholdet mellem partnere**

1. Aftalen om formueforholdet mellem partnerne indgås skriftligt, dateres og underskrives af begge partnere. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen.
2. Hvis loven i den medlemsstat, hvor begge partnere har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, indeholder yderligere formkrav for aftaler om formueforholdet mellem partnere, finder disse krav anvendelse.

Hvis partnerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har deres sædvanlige opholdssted i forskellige medlemsstater, og loven i disse stater indeholder forskellige formkrav for aftaler om formueforholdet mellem partnere, er aftalen gyldig med hensyn til form, hvis den opfylder betingelserne i loven i en af disse stater.

Hvis kun en af partnerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, og der i denne stat gælder yderligere formkrav for aftaler om formueforholdet mellem partnere, finder disse krav anvendelse.

3. Hvis den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, indeholder yderligere formkrav, finder disse krav anvendelse.

*Artikel 26***Lovvalg i mangel af aftale mellem parterne**

1. I mangel af aftale i henhold til artikel 22 er den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, loven i den stat, i henhold til hvis lov det registrerede partnerskab er etableret.
2. Den judicielle myndighed, der har kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, kan undtagelsesvis og efter begæring fra en af partnerne beslutte, at loven i en anden stat end den stat, hvis lov finder anvendelse i henhold til stk. 1, skal regulere de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, hvis lovgivningen i denne anden stat knytter formueretlige virkninger til registreret partnerskab som institution, og hvis den, der fremsætter begæring, godtgør, at:

- a) partnerne havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted i denne stat i et betydeligt tidsrum, og
- b) begge partnere havde påberåbt sig loven i denne anden stat i forbindelse med tilrettelæggelsen eller planlægningen af deres formueretlige forhold.

Loven i denne anden stat finder anvendelse fra etableringen af det registrerede partnerskab, medmindre en af partnerne er uenig heri. I sidstnævnte tilfælde får loven i denne anden stat virkning fra etableringen af det sidste fælles sædvanlige opholdssted i denne anden stat.

Anvendelse af loven i den anden stat må ikke forringe tredjemands rettigheder ifølge den lov, der finder anvendelse i henhold til stk. 1.

Nærværende stykke finder ikke anvendelse, hvis partnerne havde indgået en aftale om formueforholdet mellem partnere inden etableringen af deres sidste fælles sædvanlige opholdssted i denne anden stat.

Artikel 27

Anvendelsesområdet for den lov, der skal anvendes

Den lov, der skal anvendes på de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber i henhold til denne forordning, skal bl.a. regulere:

- a) klassificering af en af partnernes eller begge partneres formuegoder i forskellige kategorier under og efter det registrerede partnerskab
- b) overførsel af formuegoder fra en kategori til en anden
- c) en partners hæftelse for den anden partners forpligtelser og gæld
- d) en af partnernes eller begge partneres beføjelser, rettigheder og forpligtelser vedrørende formuegoder
- e) deling, fordeling eller realisering af formuegoderne ved opløsningen af det registrerede partnerskab
- f) virkningerne af de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber for et retsforhold mellem en partner og tredjemand og
- g) den materielle gyldighed af en aftale om formueforholdet mellem partnere.

Artikel 28

Retsvirkninger over for tredjemand

1. Uanset artikel 27, litra f), kan den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab mellem partnerne, ikke gøres gældende af en partner over for tredjemand i en tvist mellem tredjemand og en af partnerne eller begge partnere, medmindre tredjemand kendte til eller ved udvisning af rettidig omhu burde have kendt til loven.

2. Tredjemand anses for at have kendskab til den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, hvis:

- a) denne lov, er loven i
 - i) den stat, hvis lovgivning finder anvendelse på transaktionen mellem partneren og tredjemand
 - ii) den stat, hvor den partner, der indgår en aftale, og tredjemand har deres sædvanlige opholdssted, eller
 - iii) i sager vedrørende fast ejendom, den stat, hvor den faste ejendom er beliggende,eller
- b) en af partnerne har opfyldt de gældende krav til oplysning om eller registrering af de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab, der er foreskrevet i loven i
 - i) den stat, hvis lovgivning finder anvendelse på transaktionen mellem partneren og tredjemand
 - ii) den stat, hvor den partner, der indgår en aftale, og tredjemand har deres sædvanlige opholdssted, eller
 - iii) i sager vedrørende fast ejendom, den stat, hvor den faste ejendom er beliggende.

3. Når den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, ikke kan gøres gældende af en partner over for tredjemand i henhold til stk. 1, reguleres de formueretlige virkninger af det registrerede partnerskab over for tredjemand:

- a) af loven i den stat, hvis lov finder anvendelse på transaktionen mellem en partner og tredjemand, eller
- b) i sager vedrørende fast ejendom eller registrerede formuegoder eller rettigheder, af loven i den stat, hvor den faste ejendom er beliggende, eller hvor formuegoderne eller rettighederne er registreret.

Artikel 29

Tilpasning af tinglige rettigheder

Når en person påberåber sig en tinglig rettighed, som vedkommende er berettiget til i henhold til den lov, der finder anvendelse på de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab, og når den pågældende tinglige rettighed ikke findes i loven i den medlemsstat, hvor rettigheden påberåbes, skal den tinglige rettighed om nødvendigt og så vidt muligt tilpasses til den tinglige rettighed, der ligger tættest herpå ifølge den pågældende stats lov, under hensyntagen til de mål og interesser, som den specifikke tinglige rettighed og de dertil knyttede virkninger forfølger.

Artikel 30

Overordnede præceptive bestemmelser

1. Intet i denne forordning begrænser anvendelsen af overordnede præceptive bestemmelser i domstolslandets lov.
2. Overordnede præceptive bestemmelser er bestemmelser, hvis overholdelse en medlemsstat anser for at være så afgørende for beskyttelsen af dets offentlige interesser, som f.eks. dens politiske, sociale og økonomiske struktur, at bestemmelserne finder anvendelse på alle forhold, der falder ind under deres anvendelsesområde, uanset hvilken lov der i øvrigt skal anvendes på de formueretlige virkninger af et registreret partnerskab i henhold til denne forordning.

Artikel 31

Grundlæggende retsprincipper (ordre public)

Anvendelsen af en bestemmelse i en lov i en stat, som udpeges efter denne forordning, kan kun afvises, hvis en sådan anvendelse er klart uforenelig med de grundlæggende retsprincipper (ordre public) i domstolslandets lov.

Artikel 32

Udelukkelse af renvoi

Anvendelsen af en lov i en stat, som udpeges efter denne forordning, betyder anvendelse af de gældende retsregler i den pågældende stat med undtagelse af reglerne i dens internationale privatret.

Artikel 33

Stater med mere end ét retssystem — territorielt lovvalg

1. Når den lov, der udpeges efter denne forordning, er loven i en stat med flere territoriale enheder, som hver har sine egne retsregler for de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, afgør denne stats interne lovvalgsregler, hvilken relevant territorial enheds lovregler der skal finde anvendelse.

2. Hvis der ikke findes sådanne interne lovvalgsregler,
 - a) forstås en henvisning til loven i den stat, der er omhandlet i stk. 1, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, hvor partnerne havde deres sædvanlige opholdssted, når gældende lov skal fastlægges i henhold til bestemmelser vedrørende partnernes sædvanlige opholdssted
 - b) forstås en henvisning til loven i den stat, der er omhandlet i stk. 1, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, som partnerne har den tætteste tilknytning til, når gældende lov skal fastlægges i henhold til bestemmelser vedrørende partnernes statsborgerskab
 - c) forstås en henvisning til loven i den stat, der er omhandlet i stk. 1, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, hvor det relevante forhold gør sig gældende, når gældende lov skal fastlægges i henhold til eventuelle andre bestemmelser vedrørende andre forhold som tilknytningsfaktorer.

Artikel 34

Stater med mere end ét retssystem — lovvalg mellem personer

For så vidt angår en stat, som har to eller flere retssystemer eller regelsæt, der finder anvendelse på forskellige personkategorier vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, forstås en henvisning til en sådan stats lov som en henvisning til det retssystem eller regelsæt, der er fastsat i de gældende regler i den pågældende stat. I mangel af sådanne regler finder det retssystem eller regelsæt, som partnerne havde det tætteste tilhørsforhold til, anvendelse.

Artikel 35

Ikkeanvendelse af denne forordning på interne lovvalg

En medlemsstat med flere territoriale enheder, som hver har sine egne retsregler for de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, er ikke forpligtet til at anvende denne forordning i forbindelse med lovvalg, der alene forekommer mellem sådanne enheder.

KAPITEL IV

ANERKENDELSE, EKSIGIBILITET OG FULDBYRDELSE AF RETSAFGØRELSER

Artikel 36

Anerkendelse

1. Retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.
2. Hvis anerkendelsen bestrides, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter procedurerne i artikel 44-57 få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.
3. Hvis anerkendelsen gøres gældende under en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, og hvis anerkendelsen har betydning for afgørelsen af denne sag, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

*Artikel 37***Grunde til ikkeanerkendelse**

En retsafgørelse anerkendes ikke,

- a) såfremt en anerkendelse klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, som anmodningen om anerkendelse rettes til
- b) såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det
- c) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen om anerkendelse rettes til
- d) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, som anmodningen om anerkendelse rettes til.

*Artikel 38***Grundlæggende rettigheder**

Artikel 37 i denne forordning anvendes af retterne og andre kompetente myndigheder i medlemsstaterne under iagttagelse af de grundlæggende rettigheder og principper, der er anerkendt i chartret om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21 om ikkeforskelsbehandling.

*Artikel 39***Forbud mod prøvelse af kompetencen for retten i domsstaten**

1. Kompetencen for retterne i domsstaten kan ikke efterprøves.
2. Bestemmelsen i artikel 37 om grundlæggende retsprincipper (ordre public) finder ikke anvendelse på kompetence-reglerne i artikel 4-12.

*Artikel 40***Forbud mod prøvelse med hensyn til sagens realitet**

En retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

*Artikel 41***Udsættelse**

Hvis anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, gøres gældende ved en ret i en anden medlemsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel i domsstaten.

*Artikel 42***Eksigibilitet**

Retsafgørelser, som er truffet i en medlemsstat, og som er eksigible i denne medlemsstat, er eksigible i en anden medlemsstat, når de efter anmodning fra en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i den pågældende medlemsstat efter proceduren i artikel 44-57.

*Artikel 43***Fastlæggelse af bopæl**

Ved afgørelsen af, om en part med henblik på proceduren i artikel 44-57 har bopæl i fuldbyrdelsesstaten, skal den ret, ved hvilken sagen er anlagt, anvende fuldbyrdelsesstatens interne lov.

*Artikel 44***Retten stedlige kompetence**

1. Anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, fremsættes over for den ret eller kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten, som denne medlemsstat har meddelt Kommissionen i overensstemmelse med artikel 64.
2. Den stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, eller efter fuldbyrdelsesstedet.

*Artikel 45***Procedure**

1. Anmodningsproceduren er underlagt loven i fuldbyrdelsesstaten.
2. Den, der fremsætter anmodningen, er ikke forpligtet til at have en postadresse eller en befuldmægtiget i fuldbyrdelsesstaten.
3. Anmodningen vedlægges følgende dokumenter:
 - a) en genpart af retsafgørelsen, der opfylder betingelserne med hensyn til godtgørelse af dens ægthed
 - b) en attest, der er udstedt af retten eller den kompetente myndighed i domsstaten under anvendelse af den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2, jf. dog artikel 46.

*Artikel 46***Manglende fremlæggelse af attesten**

1. Såfremt den i artikel 45, stk. 3, litra b), omhandlede attest ikke fremlægges, kan retten eller den kompetente myndighed fastsætte en frist for dens tilvejebringelse eller anerkende et tilsvarende dokument eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.
2. Såfremt retten eller den kompetente myndighed kræver det, skal der fremlægges en oversættelse eller translitteration af dokumenterne. Oversættelsen skal foretages af en person, der er bemyndiget til at foretage oversættelser i en af medlemsstaterne.

*Artikel 47***Afgørelse om eksigibilitet**

En retsafgørelse erklæres for eksigibel, så snart de i artikel 45 omhandlede formaliteter er opfyldt, uden prøvelse efter artikel 37. Den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, kan ikke på dette tidspunkt af sagens behandling fremsætte indsigelser.

*Artikel 48***Meddelelse af afgørelsen om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel**

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal straks og på den måde, der er foreskrevet i fuldbyrdelsesstatens lov, meddeles den, som har fremsat anmodningen.
2. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, forkyndes for den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sammen med retsafgørelsen, hvis den ikke allerede er blevet forkyndt for den pågældende.

*Artikel 49***Appel af afgørelsen om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel**

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.
2. Appellen indgives til den ret, som den berørte medlemsstat har meddelt Kommissionen i overensstemmelse med artikel 64.
3. Appellen behandles i overensstemmelse med reglerne for kontradiktorisk procedure.
4. Giver den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke møde for den ret, der behandler en appel indgivet af den, der har fremsat anmodningen, finder artikel 16 anvendelse, selv om den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke har bopæl på en medlemsstats område.
5. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal appelleres inden 30 dage efter, at den er blevet forkyndt. Såfremt den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, har bopæl på en anden medlemsstats område end den, hvor retsafgørelsen er blevet erklæret for eksigibel, er fristen for appel 60 dage og løber fra den dag, hvor afgørelsen om eksigibilitet er blevet forkyndt for den pågældende personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

*Artikel 50***Procedure for anfægtelse af appelafgørelsen**

Den afgørelse, der træffes i appelsagen, kan kun anfægtes ved den procedure, som den berørte medlemsstat har meddelt Kommissionen i overensstemmelse med artikel 64.

*Artikel 51***Afslag på eller ophævelse af en afgørelse om eksigibilitet**

Den ret, hvortil en appel indgives efter artikel 49 50, kan kun afslå at erklære en retsafgørelse for eksigibel eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet af en af de i artikel 37 anførte grunde. Den træffer afgørelse så hurtigt som muligt.

*Artikel 52***Udsættelse**

Den ret, hvortil en appel indgives efter artikel 49 eller 50, udsætter efter anmodning fra den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sagen, hvis eksigibiliteten af afgørelsen er suspenderet i domsstaten ved iværksættelse af appel.

*Artikel 53***Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler**

1. Når en retsafgørelse skal anerkendes i overensstemmelse med dette kapitel, er der intet til hinder for, at den, som har fremsat anmodningen, kan bringe foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i anvendelse i overensstemmelse med loven i fuldbyrdesstaten, uden at der kræves en retsafgørelse om eksigibilitet efter artikel 47.
2. Afgørelsen om eksigibilitet giver umiddelbar hjemmel til at anvende sikrende retsmidler.
3. Så længe den i artikel 49, stk. 5, fastsatte frist for appel af afgørelsen om eksigibilitet ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appelsagen, er sikrende retsmidler det eneste mulige retsskridt over for formuegoder, der tilhører den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse.

*Artikel 54***Delvis eksigibilitet**

1. Såfremt der ved retsafgørelsen er taget stilling til flere krav, og ikke alle krav kan erklæres for eksigible, skal retten eller den kompetente myndighed erklære et eller flere af dem for eksigible.
2. Den, som fremsætter en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan anmode om kun at få dele af retsafgørelsen erklæret for eksigible.

*Artikel 55***Retshjælp**

Har den, som fremsætter anmodningen, i domsstaten helt eller delvis haft fri proces eller været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal den pågældende i enhver sag om at få retsafgørelsen erklæret for eksigibel være berettiget til retshjælp eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter loven i fuldbyrdesstaten.

*Artikel 56***Ingen form for sikkerhedsstillelse eller depositum**

Det kan ikke pålægges en part, som i en medlemsstat anmoder om anerkendelse, eksigibilitet eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at vedkommende er udlænding eller ikke har bopæl eller opholdssted i fuldbyrdesstaten.

*Artikel 57***Ingen form for skat, afgift eller gebyr**

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må opkræves i fuldbyrdesstaten i forbindelse med behandlingen af en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel.

KAPITEL V

OFFICIelt BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG

Artikel 58

Accept af officielt bekræftede dokumenter

1. Et officielt bekræftet dokument, der er udfærdiget i en medlemsstat, har samme beviskraft i en anden medlemsstat, som det har i domsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger, forudsat at dette ikke klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den pågældende medlemsstat.

En person, som ønsker at anvende et officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat, kan anmode den myndighed, som udfærdiger det officielt bekræftede dokument i domsstaten, om at udfylde den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2, med en beskrivelse af den beviskraft, som det officielt bekræftede dokument har i domsstaten.

2. Enhver anfægtelse af ægtheden af et officielt bekræftet dokument skal forelægges for retterne i domsstaten, og afgørelse herom træffes i henhold til loven i denne stat. Det anfægtede officielt bekræftede dokument har ikke beviskraft i en anden medlemsstat, så længe anfægtelsen verserer for den kompetente ret.

3. Enhver anfægtelse af de retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, skal forelægges for de retter, som har kompetence i henhold til denne forordning, og afgørelse herom træffes i henhold til den lov, der finder anvendelse i henhold til kapitel III. Det anfægtede officielt bekræftede dokument har ikke beviskraft i en anden medlemsstat end domsstaten med hensyn til det anfægtede spørgsmål, så længe anfægtelsen verserer for den kompetente ret.

4. Hvis afgørelsen af en verserende sag ved en ret i en medlemsstat afhænger af afgørelsen af et spørgsmål vedrørende retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, er den pågældende ret kompetent til at afgøre dette spørgsmål.

Artikel 59

Officielt bekræftede dokumenters eksigibilitet

1. Et officielt bekræftet dokument, der er eksigibelt i domsstaten, skal erklæres for eksigibelt i en anden medlemsstat efter anmodning fra en berettiget part i overensstemmelse med proceduren i artikel 44-57.

2. Ved anvendelsen af artikel 45, stk. 3, litra b), udsteder den myndighed, der har udstedt det officielt bekræftede dokument, efter anmodning fra en berettiget part en attest under anvendelse af den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2.

3. Den ret, der behandler en appel indgivet i henhold til artikel 49 eller 50, kan kun afslå at erklære et retsforlig for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af retsforliget klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i fuldbyrdsstaten.

Artikel 60

Retsforligs eksigibilitet

1. Retsforlig, der er eksigibelt i domsstaten, erklæres på anmodning fra en berettiget part for eksigibelt i en anden medlemsstat efter proceduren i artikel 44-57.

2. Ved anvendelsen af artikel 45, stk. 3, litra b), udsteder den ret, der godkendte forliget, eller ved hvilken det blev indgået, efter anmodning fra en berettiget part en attest under anvendelse af den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2.

3. Den ret, der behandler en appel indgivet i henhold til artikel 49 eller 50, kan kun afslå at erklære et retsforlig for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af retsforliget klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i fuldbyrdesstaten.

KAPITEL VI

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 61

Legalisering og tilsvarende formaliteter

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet for så vidt angår dokumenter udstedt i en medlemsstat i forbindelse med denne forordning.

Artikel 62

Forholdet til gældende internationale konventioner

1. Denne forordning berører ikke anvendelsen af bilaterale eller multilaterale konventioner, som en eller flere medlemsstater er part i på tidspunktet for vedtagelsen af denne forordning eller af en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 331, stk. 1, andet eller tredje afsnit, i TEUF, og som vedrører spørgsmål, der er reguleret i denne forordning, jf. dog medlemsstaternes forpligtelser i henhold til artikel 351 i TEUF.

2. Uanset stk. 1 har denne forordning i forbindelserne mellem medlemsstaterne forrang for de konventioner, som er indgået mellem, og som vedrører spørgsmål, der er reguleret i denne forordning.

Artikel 63

Oplysninger til offentligheden

Medlemsstaterne giver, med henblik på at stille oplysningerne til rådighed for offentligheden som led i Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område, Kommissionen et kort resumé af deres nationale lovgivning og procedurer vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, herunder oplysninger om, hvilken type myndighed der har kompetence på området, og om virkningerne med hensyn til tredjemand, der er omhandlet i artikel 28.

Medlemsstaterne sørger for, at oplysningerne løbende ajourføres.

Artikel 64

Oplysninger om kontaktoplysninger og procedurer

1. Medlemsstaterne giver senest den 29. april 2018 Kommissionen meddelelse om:

- a) de retter eller myndigheder, der har kompetence til at behandle anmodninger om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, i overensstemmelse med artikel 44, stk. 1, og appeller af retsafgørelser om sådanne anmodninger i henhold til artikel 49, stk. 2
- b) de procedurer for anfægtelse af appelafgørelser, der er omhandlet i artikel 50.

Medlemsstaterne informerer Kommissionen om eventuelle senere ændringer af disse oplysninger.

2. Kommissionen offentliggør de oplysninger, der meddeles i henhold til stk. 1, i *Den Europæiske Unions Tidende*, bortset fra adresser og andre kontaktoplysninger på de retter og myndigheder, der er omhandlet i stk. 1, litra a).

3. Kommissionen gør alle de oplysninger, der meddeles i henhold til stk. 1, offentligt tilgængelige på enhver hensigtsmæssig måde, navnlig via Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 65

Udarbejdelse og senere ændring af listen med oplysninger som omhandlet i artikel 3, stk. 2

1. Kommissionen udarbejder på grundlag af medlemsstaternes meddelelser en liste over de andre myndigheder og juridiske aktører, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2.

2. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om eventuelle senere ændringer af oplysningerne på listen. Kommissionen ændrer listen i overensstemmelse hermed.

3. Kommissionen offentliggør listen og eventuelle senere ændringer i *Den Europæiske Unions Tidende*.

4. Kommissionen gør alle oplysninger, der er meddelt i henhold til stk. 1 og 2, offentligt tilgængelige på anden passende måde, navnlig gennem Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 66

Udarbejdelse og senere ændring af attester og formularer omhandlet i artikel 45, stk. 3, litra b), samt artikel 58, 59 og 60

Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter til udarbejdelse og senere ændring af de attester og formularer, der er omhandlet i artikel 45, stk. 3, litra b), samt artikel 58, 59 og 60. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2.

Artikel 67

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 68

Revision

1. Senest 29. januar 2027 og derefter hvert femte år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning. Rapporten ledsages om nødvendigt af forslag om ændring af forordningen.

2. Senest 29. januar 2024 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af artikel 9 og 38 i denne forordning. Rapporten skal navnlig vurdere, i hvilket omfang disse artikler har sikret domstolsprøvelse.

3. Med henblik på de rapporter, der er omhandlet i stk. 1 og 2, meddeler medlemsstaterne Kommissionen relevante oplysninger om deres retters anvendelse af denne forordning.

Artikel 69

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, på officielt bekræftede dokumenter, der er formelt udstedt eller registreret, og på retsforlig, der er godkendt eller indgået, på eller efter den 29. januar 2019, jf. dog stk. 2 og 3.

2. I forbindelse med retssager, der er anlagt i domsstaten før den 29. januar 2019, skal retsafgørelser efter denne dato, anerkendes og fuldbyrdes efter kapitel IV, hvis de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med reglerne i kapitel II.

3. Kapitel III finder kun anvendelse på partnere, der har registreret deres partnerskab eller foretaget lovvalg for de formueretlige virkninger af deres registrerede partnerskab efter den 29. januar 2019.

Artikel 70

Ikrafttræden

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. Denne forordning finder anvendelse i de medlemsstater, der deltager i forstærket samarbejde på området for kompetence, lovvalg og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem internationale par, som omfatter både formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, i overensstemmelse med bemyndigelsen i afgørelse (EU) 2016/954.

Denne forordning anvendes fra den 29. januar 2019, bortset fra artikel 63 og 64, der anvendes fra den 29. april 2018, og artikel 65, 66 og 67, der anvendes fra den 29. juli 2016. For de medlemsstater, der deltager i forstærket samarbejde i henhold til en afgørelse vedtaget i overensstemmelse med artikel 331, stk. 1, andet eller tredje afsnit, i TEUF, finder forordningen anvendelse fra den dato, der er angivet i den pågældende afgørelse.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i de deltagende medlemsstater i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 2016.

På Rådets vegne

A.G. KOENDERS

Formand